Když se dítě svěří...

ANEB JAK POSTUPOVAT, KDYŽ SE VÁM DÍTĚ PŘIJDE SVĚŘIT, ŽE ZAŽÍVÁ NÁSILÍ V BLÍZKÝCH VZTAZÍCH

CO BY MĚLO SITUACI PŘEDCHÁZET

- přečtěte si Metodiku včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte a nastudujte Kartu k identifikaci ohroženého dítěte

PŘÍMO V DANÉ SITUACI

1. Postarejte se o sebe.

Proč a na co myslet? Při jednání s dítětem je důležité zachovat vnitřní klid a chladnou hlavu. Zkuste pomyslet na to, že pro dítě je situace mnohem těžší a emočně náročnější než pro vás.

Co udělat? Zastavte se. Nadechněte se a vydechněte. Dejte si chvilku, než začnete přemýšlet, jak postupovat dál. Můžete otevřít okno nebo dojít pro vodu.

2. Zajistěte, aby se dítě cítilo bezpečně.

Proč a na co myslet? Rozhovor učitele s dítětem je klíčový v tom, že učitel je možná úplně prvním člověkem, kterému se dítě svěří s tím, co se doma děje. Proto, aby mohlo popsat svou situaci a co ho trápí, se musí cítit v bezpečí.

Co udělat? Pokud je to v danou chvíli možné, je vhodné, aby o rozhovoru s dítětem byl informován nadřízený (tzn. ředitel mateřské školy). Pro rozhovor vytvořte laskavé a bezpečné prostředí. Zajistěte soukromí a dostatek času.

3. Nedramatizujte, ale zároveň nedevalvujte téma, se kterým dítě přichází.

Proč a na co myslet? Dítě v danou chvíli potřebuje přítomnost klidného dospělého, který mu naslouchá a má respekt k jeho tématu. Pravděpodobně situaci doma zažívá dlouhodobě, nepotřebuje lítost, ale pomoc.

Co udělat? Základem je dítěti naslouchat bez hodnocení toho, co říká. Volte laskavý tón hlasu. Dítěti věřte a nezpochybňujte jeho výpověď. Řekněte mu, že násilí není v pořádku. Chování rodičů neomlouvejte, ale ani nemluvte negativně přímo o osobě rodiče.

4. Ponechejte prostor – nevyslýchejte, nepátrejte, neptejte se na konkrétní detaily.

Proč a na co myslet? Dotazování na detaily může dítě zatížit a následně zkomplikovat práci policii či dalším institucím. Doptávání by současně dítě mohlo retraumatizovat a přílišný tlak by jej mohl vyděsit.

Co udělat? Nechte na dítěti, s čím přesně se chce svěřit. Naslouchejte a opatrně mapujte ohrožení bez toho, že byste se vyptával/a na konkrétní detaily. Ptejte se obecně: „Co mi o tom chceš říct?“

5. Další postup volte dle toho, zda se jedná o akutní bezprostřední ohrožení, popř. chronické ohrožení.

Proč a na co myslet? Přestože je pro všechny děti důležité mít možnost se svěřit, situace každého z nich je jiná. U některých z dětí se může jednat o velmi závažnou situaci, která znamená bezprostřední ohrožení jeho zdraví nebo života. V takovém případě je potřeba neprodleně kontaktovat PČR a OSPOD. Pokud vyhodnotíte, že se nejedná o bezprostřední ohrožení zdraví a života dítěte, ale dítě je doma ohrožené dlouhodobou situací, budete mít větší prostor pro zvážení a plánování dalších kroků. Je však pravděpodobné, že i zde budete muset o situaci v rodině informovat OSPOD.

Co udělat? Informujte nadřízeného, který by měl vyhodnotit další postup. Jednejte v týmu – s kolegy, kteří dítě také znají, můžete probrat jejich pozorování a zkušenosti s dlouhodobými projevy dítěte. Postupujte podle **Metodiky včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte** (strana 5). Pokud si postupem nejste jistí, můžete kontaktovat poradenskou linku Centra LOCIKA, Linku pro rodinu a školu anebo se anonymně poradit na příslušném OSPOD.

Další informace týkající se základních instrukcí pro komunikaci s dítětem čerpejte z **Metodiky včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte** (strana 10).

NA KOHO SE OBRÁTIT?
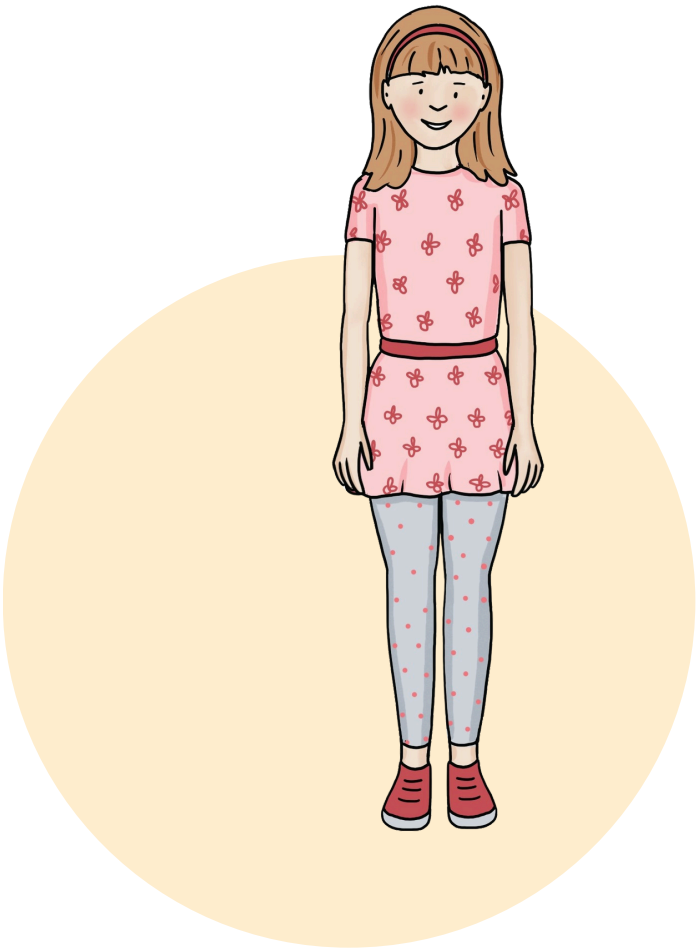
- viz kontakty uvedené v **Metodice včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte** (strana 6),
- případy je možné konzultovat na poradenské lince Centra LOCIKA (tel. 601 500 196), pokud je žák vystaven závažnému násilí v blízkých vztazích na území hl. m. Prahy, je možné volat na linku Dětského advokačního centra (tel. 725 160 906).